

har patenter, varemærker, brugsmodeller og mønstre samt i givet fald hvilke.

Den fjerde type serviceopgaver drejer sig om indhentelse af oplysninger om f.eks. patent- og varemærkeansøgninger, hvor kunden løbende ønsker at være orienteret om behandlingen af en konkurrents ansøgning.

Det gælder for Patent- og Varemærkestyrelsens serviceopgaver, at kundens oplysninger til Patent- og Varemærkestyrelsen i forbindelse med serviceopgaven kan indeholde interne virksomhedsøkonomiske oplysninger, herunder planer om produktudvikling, salgsmæssig fremstød, markedsføringsstrategi, fremtidige samarbejdsplaner med andre virksomheder og lign. Patent- og Varemærkestyrelsens serviceydelse vedrører forhold, som er en del af grundlaget for virksomhedens forretningsmæssige udvikling og fremtidige indtjening. Disse undersøgelser kan derfor have en væsentlig økonomisk værdi og strategisk betydning for kunden. Det er væsentligt for kunden, at disse opgaver ikke er tilgængelige for tredje mand. Reglerne om aktindsigt kan umuliggøre dette.

Ombudsmanden har i en udtalelse af 9. april 1997 i en konkret sag om en afvist begæring om aktindsigt i en servicesag vedrørende et varemærke udtalt sig om adgangen til aktindsigt. Ifølge ombudsmanden må myndigheden i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering af, om der ved indrømmelse af aktindsigt er en nærliggende risiko for, at den pågældende kunde af konkurrencemæssige grunde vil påføres et økonomisk tab. Ifølge ombudsmanden er der, så længe der endnu ikke er indgivet en rettighedsansøgning vedrørende det, der har været genstand for undersøgelse i erhvervsservicesagen, en formodning for, at også den subjektive betingelse i offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, for anvendelse af undtagelsesbestemmelsen – at det er af væsentlig økonomisk betydning for kunden at begæringen ikke imødekommes – er opfyldt.

Ombudsmanden har imidlertid ikke ment med udgangspunkt i offentlighedsloven at kunne opstille den samme formodning for generel undtagelse fra aktindsigt i servicesagen, når der efter at servicesagen er afsluttet, indleveres ansøgning om at få rettigheden registreret, idet der som led i ansøgningens behandling skal ske en offentliggørelse af rettigheden gennem Patent- og Varemærkestyrelsens publikationer. Der vil naturligvis her gælde de sædvanlige regler om undtagelse fra aktindsigt i enkelt dokumenter med oplysninger om virksomhedens økonomiske eller forretningsmæssige forhold, jfr. offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2.

For så vidt angår en begæring indgivet inden servicesagen er fulgt op af en ansøgning om registrering, vil de indsendte oplysninger til brug for undersøgelsen typisk være undtaget fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, således som påpeget af ombudsmanden. Men hertil kommer, at selve den oplysning, at der er afgivet en bestilling på en serviceydelse fra Patent- og Varemærkestyrelsen, kan være et vigtigt signal til potentielle konkurrenter. Herigennem får konkurrenterne viden om, at den pågældende kunde er i færd med nye tiltag, som kan påvirke markedet. En sådan oplysning kan for konkurrenter med indsigt i markedet være tilstrækkelig til at fremskynde produktudvikling og markedsføring af egne produkter med henblik på at imødegå det forventede tiltag.

Med hensyn til begæring om aktindsigt efter servicesagens afslutning skal det påpeges, at der meget ofte ikke er identitet mellem genstanden for servicesagen og den rettighed, der, som resultat af servicesagen, søges registreret i Patent- og Varemærkestyrelsen. Servicesagen kan netop være iværksat for at justere den mulige rettighedsansøgning. En række af de hensyn, som er nævnt overfor med hensyn til at holde servicesagen fortrolig, gør sig også gældende her. Konkurrenternes mulighed i dag for aktindsigt kan derfor bevirke, at kunden helt vil undlade at anvende Patent- og Varemærkestyrelsens erhvervsserviceordning.

Uanset at der i øvrigt efterfølgende måtte vise sig at være identitet mellem servicesagen og rettighedsansøgningen, vil dette ikke være givet på forhånd. Det vil også her gælde, at servicesagen typisk er iværksat for at undersøge, om der bagefter er grundlag for en rettighedsansøgning. Også i denne situation kan det være afgørende for kundens vurdering i forbindelse med bestilling af en serviceydelse i Patent- og Varemærkestyrelsen, at konkurrenter får mulighed for aktindsigt, hvilket kan bevirke, at bestillingen ikke afgives.

Det skal i øvrigt påpeges, at ikke alle servicesager fører til rettighedsansøgninger, der senere offentliggøres af Patent- og Varemærkestyrelsen.

Såfremt Patent- og Varemærkestyrelsen ikke er i stand til på forhånd at forsikre kunderne om, at deres servicesag er undtaget fra aktindsigt, vil der være betydelig risiko for, at Patent- og Varemærkestyrelsen i fremtiden fravælges som leverandør af serviceydelser til dansk erhvervsliv. I så fald vil den viden og ekspertise, som Patent- og Varemærkestyrelsen råder over, ikke blive anvendt optimalt. Der synes heller ikke på grund af konkurrenceaspektet at være et særskilt behov for, at tredjemand skal have adgang til aktindsigt